

In de Salomons-groep gingen op 7 augustus Amerikaanse mariniers aan land op vier eilanden¹, waarvan Guadalcanal het belangrijkste was: een eiland, ca. 130 km lang en 40 km breed met een uitgedoofde vulkanen bestaand centrum dat omgeven was door een kustgebied met nauwelijks doordringbaar oerwoud. Door die Amerikaanse landingen werden de Japanners volledig verrast – omgekeerd werden de Amerikanen volledig verrast door de snelle Japanse reactie: uit Rabaul voer onmiddellijk een sterk Japans eskader naar de Salomons-groep en de Geallieerde vloot die de landingen had gedekt, werd in de nacht van 8 op 9 augustus vernietigend verslagen: vier zware kruisers (drie Amerikaanse, één Australische) werden tot zinken gebracht. De rest van de dekkingsvloot verliet het strijdtoneel met achterlating van de bevoorradingschepen. Die had de Japanse admiraal alle in de grond kunnen boren maar hij besefte zijn kans niet en beperkte zich er toe om elders troepen op Guadalcanal aan land te zetten. Hun eerste aanval werd door de Amerikanen met moeite afgeslagen. Nadien trokken de gevechten op Guadalcanal meer en meer landstrijdkrachten aan, in totaal dertigduizend militairen aan Amerikaanse, dertigduizend aan Japanse kant. Het werd een uitputtingsstrijd, wederzijds onder grote moeilijkheden gevoerd: strijd te land waar de Amerikanen zich tegen de ene Japanse aanval na de andere moesten verdedigen, en vooral ook strijd ter zee. Die strijd duurde niet minder dan zes maanden. In felle zeegevechten, dertien in totaal, die vaak des nachts plaatsvonden, werden over en weer zware verliezen geleden – Ghormley, voor zijn taak onbekwaam geacht, werd in oktober van zijn functie ontheven en door de strijdvaardige *Vice-Admiral* William F. Halsey vervangen. Pas eind '42 waren de Amerikaanse mariniers in staat, de Japanners op Guadalcanal naar één kustgebied op het eiland terug te drijven.

Omstreeks die tijd was het de Japanse legerbevelhebber te Rabaul, generaal Imamoera (de commandant van het Japanse Zestiende Leger dat Java had veroverd, die eind '42 naar Rabaul was overgeplaatst), duidelijk dat zijn troepen het op Guadalcanal niet zouden kunnen bolwerken, als niet een groot convoi met versterkingen naar hen onderweg ging. In Tokio werd becijferd dat men daar vrachtschepen voor nodig had tot een totaal van 300 000 ton. Die konden door de scheepsverliezen die Japan toen al geleden had, niet vrijgemaakt worden – het Grote Hoofdkwartier kwam tot de bittere conclusie dat Guadalcanal moest worden prijsgege-

¹ Daaronder Tulagi, waar de Japanners maar een kleine bezetting hadden en dat snel veroverd werd.